

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. Који су проблеми које закон треба да реши?

Законом о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова треба да се обезбеди законски оквир за обраду података о личности у овом министарству, као и садржина евиденција у којима се обрађују ови подаци, начин чувања и рокови чувања истих.

Одредбама овог закона треба да се изврши потпуно усклађивање са системским законом који уређује област обраде и заштите података о личности (Закон о заштити података о личности „Службени гласник РС, бр. 97/08, 104/09 - др. закон, 68/12 - одлука УС и 107/12).

Одлуком Уставног суда Републике Србије I Уз-41/2010 од 06.7.2012. године, утврђено је да одредбе члана 12. став. 1. тачка 3. (у делу који гласи „или другим прописима донетим у складу са овим законом“), члана 13. (у делу који гласи „и другим прописом“) и члана 14. став 2. тачка 2. (у делу који гласи „или другим прописима донетим у складу са законом“) Закона о заштити података о личности нису у сагласности са Уставом, па самим тим подзаконски акти престају да буду правни основ за обраду личних података. Имајући у виду да Министарство унутрашњих послова обраду података о личности врши углавном на основу подзаконских аката, донетих на основу овлашћења из закона који су били на снази пре ступања на снагу Устава Републике Србије и Закона о заштити података о личности, појавила се потреба да се наведена област уреди законом и на тај начин превазиђе постојећа ситуација, а обрада података о личности, које ово министарство приликом обављања послова из своје надлежности врши, пропише законским нормама.

Такође, овим законом уређује се прикупљање и обрада података система за видео-акустичко снимање (видео надзор).

2. Циљеви који треба да се постигну доношењем Закона

Доношењем овог закона биће реализовани циљеви који се огледају у следећем:

- биће остварено уставно начело непосредне примене зајемчених људских и мањинских права;
- биће остварена усаглашеност са системским законом у области заштите података о личности - Закон о заштити података о личности („Службени гласник РС, бр. 97/08, 104/09 - др. закон, 68/12 - одлука УС и 107/12);
- биће остварена усклађеност са правним тековинама Европске уније, у складу са преузетим обавезама Републике Србије, којима се наша држава обавезује да усклади своје законодавство са комунитарним законодавством и осталим међународним прописима који се у конкретном случају односе на заштиту личних података и приватност;
- постићи ће се највиши степен приватности свих грађана Републике Србије, што и јесте коначан циљ овог закона, посебно имајући у виду да ово министарство располаже збиркама личних података свих грађана и странаца који бораве на територији Републике Србије.

3. Да ли су разматране могућности за решавање проблема без доношења акта?

Решавање проблема без доношења закона у конкретном случају није могуће из напред наведених разлога који се преваходно тичу материје која се уређује овим законским актом, а која мора бити уређена *искључиво* законом, сагласно Уставу.

4. Зашто је доношење Закона најбољи начин за решавање проблема?

Друге опције за решавање проблема не постоје, имајући у виду да садржина евиденција, односно обрада податка у њима, као и начин и рокови чувања података о личности, морају бити уређени законом, сагласно Уставу.

Алтернатива за решавање конкретног проблема подразумевала би измену скоро свих посебних закона из надлежности овог министарства, како би се евиденције, чија је садржина прописана подзаконским актима, предвиделе и прописале законским нормама. Наведено би представљало сложенији начин за постизање циља.

Такође, *одређене новине је требало дефинисати законском нормом* (нпр. прикупљање и обрада података система за видео-акустичко снимање - видео надзор), за шта се овај нацрт закона показао као најбоље могуће решење.

Питање заштите података о личности у електронским евиденцијама такође је требало бити решено, а на овај начин је то системски уређено за све евиденције у области унутрашњих послова.

5. На кога и како ће највероватније утицати решења у Закону?

Решења у овом закону ће превасходно утицати на грађане Републике Србије у смислу постизања већег степена заштите личних података који се обрађују у евиденцијама овог министарства.

Одредбама овог нацрта прописана је заштита личних података које се обрађују у евиденцијама овог министарства, односно техничке, кадровске и организационе мере заштите података који се аутоматски обрађују, сагласно усвојеним стандардима и сразмерно ризицима који произлазе из обраде и природе података који се штите. Такође, прописане су безбедносне мере у циљу заштите података од незаконитог уништења или губитка, мењања, неовлашћеног обелодањивања или приступа у случају када се обрада података врши употребом информационо-комуникационих технологија.

Новина коју овај закон уводи је и да Министарство може податке из евиденција достављати и физичким лицима на основу образложеног писаног захтева који садржи: податке о подносиоцу захтева, прецизно наведену сврху коришћења података, правни основ и врсту односно колични података која је неопходна са опредељену сврху. Ова новина је од изузетног значаја за грађане у контексту остваривања њихових права у судским поступцима по приватним тужбама.

Поједина законска решења тичу се и других државних органа, јединица аутономних покрајина, јединица локалне самоуправе, имаоца јавних овлашћења и правних лица у смислу размене одређених података из евиденција које води ово министарство, а ради обављања послова из надлежности тих органа и организација, односно ради обављања делатности правних лица.

6. Какве трошкове ће примена Закона изазвати грађанима и привреди, а нарочито малим и средњим предузећима?

Примена овог закона неће произвести финансијске ефекте према грађанима и привреди. Законско решење које предвиђа да ово министарство може физичким лицима достављати податке из евиденција на основу образложеног писаног захтева који садржи: податке о подносиоцу захтева, прецизно наведену сврху коришћења података, правни основ и врсту односно колични података која је неопходна са опредељену сврху, за шта је прописано плаћање одређене накнаде, има интенцију да физичким лицима „помогне” приликом остваривања њихових права у судским поступцима по приватним тужбама.

7. Да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити?

Позитивне последице доношења овог законског прописа огледају се у следећем:

*конзистентна уређеност области заштите података о личности, што је у директној корелацији са зајемченим људским правима,

*усклађеност са комунитарним законодавством, што је у складу са одређењем Републике Србије о европским интеграцијама,

*остваривање највишег степена приватности свих грађана Републике Србије.

8. Да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција?

Не, овим законом се не подржава стварање нових привредних субјеката и тржишна конкуренција, јер се истим само уређује обављање послова из делокруга Министарства унутрашњих послова, односно вођење евиденција, њихова садржина, начин и рокови чувања, као и обрада података о личности у оквиру ових евиденција.

9. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону?

За предметни нацрт закона спроведена је јавна расправа у периоду од 26. марта до 20. априла 2015. године, у складу са Закључком Одбора 05 број 011-3060/2015 од 19.03.2015. године.

Јавна расправа о Нацрту закона о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова реализована је одржавањем округлих столова у Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Београду.

Такође, наведени нацрт закона био је доступан и на интернет страници Министарства унутрашњих послова и на порталу е-управе.

Након реализоване јавне расправе, примедбе и сугестије упућене на текст Нацрта закона размотрене су с дужном пажњом, а предметни нацрт је иновиран.

10. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се постигло оно што се Законом предвиђа?

За реализацију одредаба овог закона предвиђено је доношење три подзаконска акта, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, а у циљу имплементације законских одредаба, и то:

- 1) Пропис о техничко-технолошким условима за размену података и
- 2) Пропис о методологији рада, начина приступа подацима и заштите ТЕТРА система, система мобилних радио комуникација и критичне инфраструктуре наведених система за потребе овог министарства и
- 3) Пропис о примени безбедносних мера.